

Brusel 2. října 2026
(OR. en)

13811/26

JAI 1224
FREMP 302

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o boji proti rasismu a souvisejícím formám nenávisti a diskriminace v Evropské unii: ochrana základních práv a evropských hodnot

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o boji proti rasismu a souvisejícím formám nenávisti a diskriminace v Evropské unii: ochrana základních práv a evropských hodnot, které schválila Rada na svém 4197. zasedání konaném dne 2. října 2026.

**NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY o boji proti rasismu
a souvisejícím formám nenávisti a diskriminace v Evropské unii:
ochrana základních práv a evropských hodnot**

Rada Evropské unie,

- a. **S OHLEDEM** na Smlouvu o Evropské unii, především na preambuli a čl. 3 odst. 3 a článek 6 této Smlouvy, a zejména na článek 2, podle něhož je Unie založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, které jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů;
- b. **S OHLEDEM** na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 10 a 19 a čl. 67 odst. 3 této Smlouvy, který Unii ukládá povinnost usilovat o zajištění vysoké úrovně bezpečnosti prostřednictvím opatření pro předcházení trestné činnosti, rasismu a xenofobii;
- c. **S OHLEDEM** na Listinu základních práv Evropské unie;
- d. **S OHLEDEM** na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (směrnice o rasové rovnosti);
- e. **S OHLEDEM** na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva;

- f. **S OHLEDEM** na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu, ve znění směrnice 2026/1472 (směrnice o právech obětí) ze dne 17. června 2026, která konkrétně zmiňuje oběti trestných činů z nenávisti;
- g. **S OHLEDEM** na doporučení Rady (EU) 2021/C 93/01 ze dne 12. března 2021 o rovnosti, začlenění a účasti Romů, v němž bylo protiromské smýšlení uznáno za zvláštní formu rasismu vůči Romům, základní příčinu jejich sociálního vyloučení a diskriminace a hlavní překážku rovnosti; **PŘIPOMÍNÁJÍC** závazek řešit protiromské smýšlení účinným prováděním opatření zaměřených na předcházení diskriminaci, nenávistným projevům, trestným činům z nenávisti a strukturálnímu vyloučení a boj proti nim;
- h. **S OHLEDEM** na směrnici Rady (EU) 2024/1499 ze dne 7. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, rovného zacházení s osobami v otázkách zaměstnání a povolání bez ohledu na jejich náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, rovného zacházení se ženami a muži v otázkách sociálního zabezpečení a v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování a o změně směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES a uznávajíc zásadní úlohu orgánů pro rovné zacházení při prosazování antidiskriminačních právních předpisů a podpoře obětí diskriminace;
- i. **S OHLEDEM** na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách), které zavádí povinnost zprostředkovatelských služeb řešit nezákonný obsah;

- j. **S OHLEDEM** na kodex chování proti nezákonným nenávistným projevům online+ a trvalou spolupráci mezi Komisí, Evropským sborem pro digitální služby, koordinátory digitálních služeb, organizacemi občanské společnosti a zprostředkovatelskými službami, jejichž cílem je předcházet šíření nezákonných nenávistných projevů online a bojovat proti němu;
- k. **S OHLEDEM** na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci) a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828, jež podporuje zavádění důvěryhodné umělé inteligence (AI) zaměřené na člověka a zároveň zajišťuje vysokou úroveň ochrany zdraví, bezpečnosti a základních práv, včetně práva na nediskriminaci;
- l. **S OHLEDEM** na závěry Rady ze dne 6. prosince 2024 o využívání umělé inteligence v oblasti justice a jsou si vědoma významu systémů AI pro nestranný výkon spravedlnosti a rizika algoritmické předpojatosti v kontextu soudnictví;
- m. **PŘIPOMÍNÁJÍC** závěry Rady ze dne 4. března 2022 o boji proti rasismu a antisemitismu; **S OHLEDEM** na společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě s názvem „Stop nenávisti: Evropa je ve svém postoji jednotná“ ze dne 6. prosince 2023;
- n. **PŘIPOMÍNÁJÍC** prohlášení Rady ze dne 15. října 2024 o podpoře židovského života a boji proti antisemitismu;

- o. **S OHLEDEM** na sdělení Komise s názvem „Inkluzivnější a bezpečnější Evropa: rozšíření seznamu trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti“ ze dne 9. prosince 2021 a berouc na vědomí následný vývoj legislativního procesu v této oblasti;
- p. **PŘIPOMÍNÁJÍC**, že je zapotřebí zajistit všeobecnou ratifikaci a plné a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace (ICERD) a provádět Durbanskou deklaraci a akční program a dále případně racionalizovat a zefektivnit jejich monitorovací mechanismy;
- q. **S OHLEDEM** na Evropskou úmluvu o lidských právech, a zejména na její článek 9 (svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání), 10 (svoboda projevu) a článek 14 (zákaz diskriminace), jejímiž stranami jsou všechny členské státy;
- r. **VÍTAJÍC**, že Evropská komise přijala Strategii EU pro boj proti rasismu 2026–2030 a že v ní jsou nastíněny zásadové strategické přístupy, včetně řešení strukturálního rasismu, zlepšení shromažďování údajů o rovnosti, pokud jde o diskriminaci z důvodu rasy nebo etnického původu a dalších důvodů, prosazování antidiskriminačních právních předpisů, posílení sociální rovnosti a soudržnosti, posílení ochrany proti rasové nenávisti, a to i na internetu, a podpory a posílení klíčových partnerství s organizacemi občanské společnosti, orgány pro rovné zacházení a komunitami zasaženými rasismem, přičemž se uznává, že nejlepší předpoklady k tomu, aby navrhly konkrétní opatření na vnitrostátní úrovni, mají členské státy;
- s. **VÍTAJÍC**, že Evropská komise i členské státy se soustavně snaží proti rasismu, včetně strukturálního rasismu a rasismu na internetu, bojovat, a to obzvláště prostřednictvím činnosti expertní skupiny pro boj proti rasismu, jejímiž členy jsou zástupci vlád členských států a relevantních mezinárodních zúčastněných stran, a dále prostřednictvím činnosti komisní koordinátorky boje proti rasismu;

- t. **VÍTAJÍC**, že se Evropská komise a členské státy soustavně snaží bojovat proti nenávistným projevům a trestným činům z nenávisti, obzvláště prostřednictvím činnosti Skupiny na vysoké úrovni pro boj proti trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálním projevům, jejichž členy jsou zástupci vlád členských států, mezinárodních organizací a občanské společnosti;
- u. **VÍTAJÍC**, že se Evropská komise a členské státy soustavně snaží uplatňovat Strategii EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030), obzvláště prostřednictvím pracovní skupiny, jejíž členy jsou zástupci vlád členských států, zástupci židovských komunit a dalších relevantních stran, a prostřednictvím činnosti koordinátorky boje proti antisemitismu a podpory židovského života;
- v. **VÍTAJÍC**, že se Evropská komise a členské státy soustavně snaží bojovat proti nenávisti vůči muslimům¹, mimo jiné prostřednictvím činnosti komisi koordinátorky boje proti nenávisti vůči muslimům a strukturovaných dialogů se zástupci muslimských komunit a organizací občanské společnosti; a uznávajíc, že nenávist vůči muslimům představuje zvláštní formu diskriminace, jež se může projevovat jako kombinace diskriminace na základě náboženského vyznání i etnického původu a může představovat kombinaci stávajících socioekonomických znevýhodnění a oslabovat základní práva a důstojnost osob patřících k muslimským komunitám (nebo osob, které jsou jako takové vnímány) v celé Unii;

¹ Terminologie, která se při popisu těchto jevů používá, je nejednotná – v některých členských státech se používá „rasismus vůči muslimům“, zatímco v jiných spíše „nenávist vůči muslimům“ a podobně. Oba pojmy mohou být rovněž používány zaměnitelně. Formulace použité v těchto závěrech by neměla být vykládána jako postoj Rady k tomu, jaká terminologie by se měla používat.

- w. **VÍTAJÍC**, že Evropská komise i členské státy se soustavně snaží uplatňovat strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů 2020–2030, mimo jiné prostřednictvím vnitrostátních rámců a za účasti zástupců romských komunit a organizací občanské společnosti, a zejména závazek potírat protiromské smýšlení jako zvláštní formu rasismu a diskriminace; a dosáhnout hlavních cílů EU pro rok 2030 stanovených Komisí;
- x. **S OHLEDEM** na práci Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) v rámci Rady Evropy, zejména na všeobecné politické doporučení č. 1 o boji proti rasismu, xenofobii, antisemitismu a nesnášenlivosti přijaté dne 4. října 1996, revidované všeobecné politické doporučení č. 5 o prevenci a potírání antimuslimského rasismu a diskriminace přijaté dne 16. března 2000 a revidované dne 8. prosince 2021, všeobecné politické doporučení č. 9 o předcházení antisemitismu a boji proti němu přijaté dne 25. června 2004 a revidované dne 1. července 2021 a všeobecné politické doporučení č. 13 o boji proti anticiganismu a diskriminaci Romů přijaté dne 24. června 2011 a pozměněné dne 1. prosince 2020;
- y. **S OHLEDEM** na práci Výboru ministrů Rady Evropy, obzvláště doporučení CM/Rec(2022)16 ze dne 20. května 2022 o boji proti nenávistným projevům a doporučení CM/Rec(2024)4 ze dne 7. května 2024 o boji proti trestným činům z nenávisti;
- z. **S OHLEDEM** na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 79/174 ze dne 17. prosince 2024 o svobodě náboženského vyznání a přesvědčení, která důrazně odsuzuje všechny formy nesnášenlivosti, diskriminace a násilí na základě náboženského vyznání nebo přesvědčení;

- aa. **S OHLEDEM** na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 79/193 ze dne 17. prosince 2024, v níž byla na období 2025–2034 vyhlášena druhá mezinárodní dekáda osob afrického původu, a připomínajíc závazky v rámci Durbanské deklarace a akčního programu, jimiž bylo uznáno, že je důležité posílit vnitrostátní opatření i mezinárodní spolupráci, a naléhavé výzvy obsažené v deklaraci ohledně účasti lidí afrického původu na všech politických, občanských, ekonomických, sociálních a kulturních aspektech společnosti;
- bb. **S OHLEDEM** na rezoluci Rady OSN pro lidská práva č. 47/21 ze dne 13. července 2021 o podpoře a ochraně lidských práv a základních svobod Afričanů a lidí afrického původu před nadměrným používáním síly a jinými formami porušování lidských práv příslušníky donucovacích orgánů prostřednictvím transformativní změny v zájmu rasové spravedlnosti a rovnosti; a uznávajíc, že diskriminační praktiky při profilování mají škodlivý dopad na sociální soudržnost a mohou vést k rasové diskriminaci;
- cc. **S OHLEDEM** na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 76/254 ze dne 15. března 2022, již byl 15. březen vyhlášen „Mezinárodním dnem boje proti islamofobii“;
- dd. **S OHLEDEM** na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 76/250 ze dne 20. ledna 2022 o popírání holokaustu;

- ee. **UZNÁVAJÍC**, že rasismus může člověk zažívat celý život a jeho projevy se mohou akumulovat a vytvářet přetrvávající překážky, což je jev běžně označovaný jako strukturální rasismus, jehož dopad může být škodlivější než ojedinělé případy rasové diskriminace, neboť brání přístupu k rovným příležitostem a může přetrvávat po generace, a že tyto překážky se mohou násobit, pokud se rasový nebo etnický původ protíná² s jinými charakteristikami, jako je pohlaví, zdravotní postižení, věk, náboženské vyznání nebo přesvědčení, sexuální orientace nebo genderová identita, jak podrobně doložila Agentura Evropské unie pro základní práva;
- ff. **UZNÁVAJÍC** zásadní úlohu organizací občanské společnosti v boji proti rasismu a souvisejícím formám nenávisti a diskriminace a s hlubokým znepokojením nad zmenšováním občanského prostoru, nenávistnými projevy online, omezováním financování, právním obtěžováním a fyzickými hrozbami namířenými proti organizacím, aktivistům a obráncům lidských práv bojujícím proti rasismu, **VÍTAJÍC** proto přijetí Strategie pro občanskou společnost a **PŘIPOMÍNAJÍC** směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1069 ze dne 11. dubna 2024 o ochraně osob zapojených do účasti veřejnosti před zjevně neopodstatněnými žalobními návrhy nebo zneužívajícími soudními řízeními (směrnice proti strategickým soudním řízením proti účasti veřejnosti);
- gg. **UZNÁVAJÍC**, že online platformy a vznikající technologie mohou usnadňovat rychlé šíření a posilování nezákonných nenávistných projevů, rasismu, xenofobie a dalších forem diskriminačního obsahu, včetně rasismu namířeného vůči osobám s černou barvou pleti a osobám asijského původu, nenávisti vůči muslimům a protiromského smýšlení, jakož antisemitismu; a že algoritmické systémy a generativní umělá inteligence mohou vytvářet, reprodukovat nebo zintenzivňovat stávající společenské předsudky a přispívat k šíření škodlivého obsahu online a cílených dezinformačních kampaní;

² Při provádění těchto činností mohou orgány pro rovné zacházení zohlednit zvláštní situace znevýhodnění vyplývající z intersekcionalní diskriminace, kterou se rozumí diskriminace na základě kombinace důvodů, v souvislosti s nimiž je poskytována ochrana podle čl. 5 odst. 2 směrnice (EU) 2024/1499.

- hh. **UZNÁVAJÍC**, že rasismus může vést ke konkrétním, měřitelným nerovnostem, mimo jiné v oblasti zaměstnanosti, bydlení, vzdělávání, zdravotní péče a účasti na veřejném životě, které mohou být dále prohlubovány vzájemně se prolínajícími formami diskriminace, a že podle nedávných odhadů OECD rasová a etnická diskriminace stojí EU ročně až 12,7 miliardy EUR ušlého HDP; zdůrazňujíc, že boj proti rasismu je nejen morálním a právním imperativem, ale také strategickou investicí do prosperity a soudržnosti Evropy;
- ii. **VÍTAJÍC** úsilí Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) o shromažďování srovnatelných údajů o zkušenostech s rasismem a souvisejícími formami nenávisti a diskriminace;
- jj. **KONSTATUJÍC** s velkým znepokojením, že rasismus poškozují společnost v mnoha ohledech – v jeho důsledku čelí velká řada lidí v Evropě diskriminaci, která má dopad na jejich lidskou důstojnost, jejich životní příležitosti, prosperitu, duševní pohodu a často i jejich osobní bezpečnost;
- kk. **KONSTATUJÍC** s velkým znepokojením, že nárůst nenávisti vůči muslimům, včetně útoků na jednotlivé muslimy i na jejich prostory, vede k tomu, že řada muslimů musí na veřejnosti, v zaměstnání, ve společenském životě nebo ve vzdělávání uplatňovat různé zvládací strategie, aby se vyhnuli stigmatizaci, diskriminaci nebo nepřátelství;
- ll. **KONSTATUJÍC** s velkým znepokojením, že výrazný nárůst antisemitismu, zejména po brutálních teroristických útocích Hamásu a dalších teroristických skupin proti Izraeli, k nimž došlo dne 7. října 2023, následná válka v Gaze a další konflikty na Blízkém východě mají závažné dopady na židovský život v Evropě. Útoky na židovské prostory i na jednotlivé osoby, stejně jako antisemitismus, který osoby postihuje v každodenním životě, vedou k tomu, že řada Židů svou identitu na veřejnosti, v zaměstnání i ve vzdělávacích nebo vysokoškolských institucích skrývá.

Rada Evropské unie

1. **PŘIPOMÍNÁ**, že rasismus je neslučitelný se základními zásadami a hodnotami, na nichž je Unie založena, a oslabuje sociální soudržnost, rovnost a plné zapojení všech osob do společnosti, a zdůrazňuje, že je třeba za účasti orgánů a agentur Unie, členských států, regionálních a místních orgánů, subjektů pro rovné zacházení, sociálních partnerů, soukromého sektoru a občanské společnosti v boji proti němu vyvíjet koordinované úsilí;
2. **ZNOVU POTVRZUJE** svůj závazek bojovat proti rasismu komplexním a soustavným způsobem, mimo jiné začleňováním boje proti rasismu do relevantních politik Unie a podporou pravidelných výměn v relevantních složeních Rady a pracovních skupinách.

Rada Evropské unie s ohledem na zásadu subsidiarity vyzývá členské státy, aby:

I. Realizace strategií EU pro boj proti rasismu a rámců pro rovnost

3. **PODPOROVALY** důsledné provádění Strategie EU pro boj proti rasismu na období 2026–2030 na celostátní, regionální a místní úrovni tím, že budou úzce spolupracovat s koordinátorkou jmenovanou Komisí a budovat partnerství a zajistí dostatečnou podporu organizacím občanské společnosti a že budou přispívat k začleňování cílů v oblasti boje proti rasismu do relevantních oblastí politiky, včetně vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení, zdravotní bezpečnosti a digitalizace; a aby pravidelně s Komisí sdílely informace o pokroku a výzvěch.
4. **PODPOROVALY** probíhající provádění Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030) v úzké spolupráci s koordinátorkou jmenovanou Komisí s cílem zajistit účinnou realizaci uvedené strategie, včetně podpůrných opatření zaměřených na podporu židovského života v celé EU;

5. **POTVRDILY ODHODLÁNÍ** pokračovat v probíhající činnosti zaměřené na boj proti nenávisti vůči muslimům, která se může projevovat jako kombinace diskriminace na základě náboženského vyznání i etnického původu, a současně aby zajistily, že horizontální opatření proti rasismu vztahující se na všechny formy rasismu budou řešit rovněž nenávist vůči muslimům;
6. **ZAJISTILY** provádění vnitrostátních strategických rámců týkajících se Romů v souladu se strategickým rámcem EU pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030 se zvláštním zaměřením na řešení protiromského smýšlení a dosažení konkrétního pokroku v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a zdravotní péče pro Romy;
7. **ZABEZPEČILY** účinné uplatňování antidiskriminačního právního rámce EU, a to i v případech intersekcionalní diskriminace na základě rasy nebo etnického původu v kombinaci s dalšími důvody diskriminace, včetně pohlaví, zdravotního postižení, věku, náboženského vyznání nebo přesvědčení a sexuální orientace; a **POSÍLILY** donucovací mechanismy a opravné prostředky, pokud jde o práva týkající se zaměstnání, sociální ochrany, zdravotní péče, vzdělávání a přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování, včetně bydlení, s cílem zajistit jednotné uplatňování v celé Unii;
8. **POKROČILY** v úsilí o zajištění socioekonomické rovnosti, a to i investicemi do socioekonomického začlenění, s cílem řešit dopad strukturálního rasismu, například v oblastech, jako je vzdělávání, zaměstnanost, přístup ke službám a bydlení;

II. Řešení konkrétních forem rasismu a souvisejících forem nenávisti a diskriminace a vypracování cílených vnitrostátních opatření

9. **VYPRACOVALY, PŘIJALY, PROVÁDĚLY NEBO OBNOVILY** cílená opatření proti rasismu a rasové diskriminaci, a to zejména národní akční plány, programy nebo strategie, a aby přitom zajistily, že tato opatření budou v souladu s evropskými a mezinárodními standardy, budou řešit strukturální rasismus, budou uplatňovat meziodvětvový přístup a budou průběžně monitorována a pravidelně vyhodnocována; obdobně aby ve vhodných případech přijaly cíleně zaměřené strategické přístupy k řešení konkrétních forem rasismu; a aby zvážily jmenování národních koordinátorů s cílem posílit koordinaci, odpovědnost a zapojení zúčastněných stran;
10. **UZNALY**, že různé formy rasismu a diskriminace mohou být v různých zemích a kontextech přítomny a projevovat se různým způsobem a že jednotlivé členské státy mají nejlepší předpoklady k tomu, aby podle toho, co je v jejich vnitrostátním kontextu vhodné, vypracovaly národní akční plány, programy nebo strategie s cílem předcházet rasismu a diskriminaci ve své vlastní společnosti a řešit tyto problematické jevy;
11. **MĚLY NA PAMĚTI**, že antisemitismus a rasismus se sice překrývají, neboť oba jevy popírají rovnost mezi jednotlivci, ale liší se svými konkrétními charakteristikami a vyžadují rozhodné politické reakce, které zohledňují jejich specifika i jejich společné rysy. **ZAVÁZALY SE** k tomu, že budou pokračovat v provádění a realizaci Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030), neboť tato strategie je i nadále hlavním politickým dokumentem EU pro boj proti antisemitismu. V souladu se svým předchozím závazkem se Komise a všechny členské státy vyzývají, aby i nadále používaly právně nezávaznou pracovní definici antisemitismu přijatou Mezinárodní aliancí pro připomínání holocaustu (IHRA);

- 12. POSÍLILY** boj proti protiromskému smýšlení jako zvláštní formě rasismu a diskriminace, mimo jiné i tím, že budou podporovat používání právně nezávazné pracovní definice protiromského smýšlení / protiromské diskriminace přijaté Mezinárodní aliancí pro připomínání holocaustu (IHRA) s cílem zvýšit povědomí o této otázce;
- 13. ZABÝVALY SE** rasismem namířeným vůči osobám s černou barvou pleti jako specifickou formou rasismu, která úzce souvisí s dědictvím minulosti, včetně kolonialismu, otrokářství a migrace, a aby si byly vědomy toho, že této problematice je zapotřebí v národních akčních plánech, programech nebo strategiích, podle toho, co je ve vnitrostátním kontextu vhodné, jakož i ve strategiích na úrovni EU věnovat soustavnou pozornost;
- 14. UZNALY**, že nenávisť vůči muslimům³ může být specifickou formou diskriminace, která je namířena proti muslimům nebo proti osobám, jež jsou jako muslimové vnímány, a která zahrnuje nepřátelský postoj a předsudky a která se může projevovat jako kombinace diskriminace na základě náboženského vyznání a kultury, jakož i etnického původu, a že je zapotřebí jí v národních akčních plánech, programech nebo strategiích, jakož i ve strategiích na úrovni EU věnovat soustavnou pozornost;

III. Boj proti nenávisťným projevům, trestným činům z nenávisti a diskriminaci online i offline

- 15. POKRAČOVALY** v posuzování zbývajících nedostatků v unijním rámci, pokud jde o boj proti nenávisťným projevům a trestným činům z nenávisti, s přihlédnutím k jejich závažnému dopadu na jednotlivce, sociální soudržnost a demokratické hodnoty v celé EU;

³ Formulace použitá v těchto závěrech by neměla být vykládána jako postoj Rady k tomu, jaká terminologie by se měla k označení nenávisti/rasismu vůči muslimům používat.

- 16. MĚLY NA PAMĚTI**, že geopolitický vývoj, společenské krize a rostoucí využívání nových digitálních technologií mohou přispět k tomu, že v Unii bude narůstat rasismus a související formy nenávisti a diskriminace, nezákonné nenávistné projevy a trestné činy z nenávisti, a **ZAVÁZALY SE** zajistit, že vnitrostátní orgány budou vybaveny k tomu, aby mohly na tento vývoj rychle a účinně reagovat, mimo jiné prostřednictvím opatření, jako jsou:
- posílení kapacity donucovacích orgánů a orgánů trestního soudnictví odhalovat, zaznamenávat, vyšetřovat a stíhat trestné činy z nenávisti a nezákonné nenávistné projevy a současné posílení jejich schopnosti dodržovat lidská práva, zejména právo na svobodu přesvědčení a projevu jako základ demokratické společnosti;
 - poskytování cílené odborné přípravy pracovníkům donucovacích orgánů, justičním subjektům a úředníkům v oblasti rozpoznávání rasových předsudků, diskriminačního profilování a trestných činů z nenávisti a boje proti nim, a to ve vhodných případech a aniž je dotčena nezávislost soudních orgánů a rozdíly v organizaci soudnictví v rámci Unie;
 - zajištění toho, aby oběti měly účinná práva na informace, ochranu, podporu a přístup ke spravedlnosti;
- 17. VYBÍZELY** oběti a svědky všech případů rasismu a souvisejících forem nenávisti a diskriminace k tomu, aby tyto případy oznamovali, a aby prozkoumaly způsoby, jak **ZLEPŠIT** systémy pro podávání stížností, a to i prostřednictvím relevantního využívání alternativních mechanismů oznamování, jako jsou online nástroje pro oznamování, které stěžovateli v případě potřeby zajišťují anonymitu, a současně aby zabezpečily, že stěžovatelé budou v průběhu celého procesu podporováni;

18. **POSÍLILY** mechanismy určené k tomu, aby donucovací orgány a organizace občanské společnosti a organizace na podporu obětí mohly při monitorování případů rasismu a souvisejících forem nenávisti a diskriminace pokud možno spolupracovat, a to v zájmu vytvoření ucelenější představy o těchto případech v jednotlivých členských státech, a současně aby zajistily a chránily nezávislost organizací občanské společnosti; a **ŘEŠILY** problém spočívající v tom, že rasová diskriminace a rasistické trestné činy z nenávisti a nenávistné projevy, a to i na internetu, jsou relevantním aktérům do značné míry nedostatečně oznamovány, a to tím, že budou zvyšovat důvěru mezi dotčenými komunitami, donucovacími orgány a veřejnou správou;
19. **ZAJISTILY** bezpečnost příslušníků menšinových etnických a náboženských skupin, včetně míst, které pro ně mají kulturní význam, jejich pamětních míst a míst pro konání jejich bohoslužeb, a aby přijaly vhodná ochranná opatření během náboženských a kulturních shromáždění, která mohou být vystavena zvýšenému riziku;
20. **ZAJISTILY** plné prosazování povinností vyplývajících z nařízení o digitálních službách, pokud jde o zmírňování systémových rizik spojených s nezákonnými nenávistnými projevy online a o právo na nediskriminaci, a **VYBÍZELY** online platformy a další poskytovatele zprostředkovatelských služeb, aby se smysluplným způsobem nadále podílely na uplatňování kodexu chování proti nezákonným nenávistným projevům online+;
21. **VYBÍZELY** organizace občanské společnosti a další subjekty k tomu, aby usilovaly o uznání za důvěryhodné oznamovatele podle nařízení o digitálních službách a aby tento status využívaly k zajištění toho, aby opatření proti nezákonnému online obsahu rasistické nebo diskriminační povahy byla přijímána rychleji, spolehlivěji a konzistentním způsobem, a aby tyto organizace a subjekty v tomto ohledu **PODPOROVALY** a aby zároveň chránily organizace občanské společnosti před strategickými soudními řízeními proti účasti veřejnosti v souladu se směrnicí (EU) 2024/1069;

22. **BYLY SI VĚDOMY** nebezpečí i přínosů nových a vznikajících technologií, jako je generativní umělá inteligence a agentní umělá inteligence, a **PŘIJALY KROKY** k prevenci a řešení algoritmické diskriminace, rasové předpojatosti a šíření nezákonných nenávistných projevů v průběhu celého životního cyklu a hodnotového řetězce těchto technologií v souladu s aktem o umělé inteligenci a dalšími platnými právními předpisy Unie, včetně antidiskriminačních právních předpisů, přičemž je třeba zajistit příznivá pravidla pro oběti, pokud jde o prokazování algoritmické diskriminace, organizovat technické testování algoritmických systémů z hlediska předpojatosti a diskriminace a vytvořit účinný mechanismus spolupráce mezi orgány dozoru nad trhem a orgány zabývajícími se základními právy;
23. **ZAJISTILY**, aby oběti nezákonných nenávistných projevů online měly v souladu s revidovanou směrnicí o právech obětí přístup k účinným mechanismům oznamování trestných činů, opravným prostředkům a podpůrným službám a aby byly vnitrostátní orgány vyškoleny a vybaveny k tomu, aby mohly trestné činy z nenávisti online účinně vyšetřovat a stíhat;

IV. Shromažďování údajů o rovnosti

24. **PROZKOUMALY** možnosti, jak v souladu s platnými vnitrostátními rámci zlepšit shromažďování, kvalitu a srovnatelnost údajů o rovnosti na vnitrostátní úrovni, které by mohly zahrnovat údaje rozčleněné podle rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení a socioekonomického postavení, a to v plném souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a při dodržení zásady dobrovolné sebeidentifikace; a **PODPOROVALY** vypracování společných metodických rámců ve spolupráci s Komisí, agenturou FRA a Eurostatem s cílem umožnit smysluplné mezinárodní srovnávání a fakticky podloženou tvorbu politik, a to při plném respektování podmínek a potřeb, které v jednotlivých členských státech existují;

V. Podpora vzdělávání, informovanosti a prevence

- 25. ZVYŠOVALY INFORMOVANOST** svých obyvatel o přínosech a bohatství spočívajících v rozmanitosti lidí žijících v rámci EU, o právu nebýt diskriminován na základě rasy nebo etnického původu, o opravných prostředcích, které mají oběti rasové nebo etnické diskriminace k dispozici, a o dostupných podpůrných službách, zejména orgánech pro rovné zacházení, o přijetí Strategie pro boj proti rasismu na období 2026–2030 a o dalších unijních a vnitrostátních strategiích pro boj proti rasismu ve všech formách, a to i prostřednictvím vnitrostátních osvětových kampaní; rovněž **PODPOROVALY** dialog mezi různými skupinami a současně zdůrazňovaly naši společnou identitu jakožto Evropanů a naše společné hodnoty v EU, jako je demokracie, svoboda a lidská práva;
- 26. PŘIPOMÍNALY SI** relevantní mezinárodní dny, jako je Mezinárodní den OSN za odstranění rasové diskriminace a pamětní dny související s historií kolonialismu a otrokářství;
- 27. NADÁLE ZAJIŠŤOVALY** připomínání holocaustu a vzdělávání o něm a aktivně poukazovaly na popírání, zkreslování a zlehčování holocaustu v souladu s právně nezávaznou pracovní definicí popírání a zkreslování holocaustu, kterou přijala IHRA;
- 28. ZAPOJILY SE** do společného projektu Komise a organizace UNESCO zaměřeného na posílení vzdělávání v oblasti boje proti rasismu v souladu s prioritami druhého cyklu strategického rámce pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení a strategie EU pro mládež, jak je uvedeno ve Strategii EU pro boj proti rasismu 2026–2030, a aby se rasismem ve všech jeho formách zabývaly v rámci vzdělávání a jeho prostřednictvím tím, že do něj zahrnou různé historické a současné perspektivy s cílem předcházet násilí, šikaně, nenávisťným projevům, misinformacím a dezinformacím a rasové diskriminaci, a aby podporovaly inkluzivní vzdělávací prostředí založená na rovnosti a aby jako základní složky vzdělávání v oblasti boje proti rasismu do něj začlenily výuku týkající se historických perspektiv, například koloniální historie, transatlantického obchodu s otroky a dopadů na původní obyvatele;

VI. Posílení demokratické odolnosti

29. BYLY SI VĚDOMY, že odolnost evropských demokracií je posílena tím, že jsou chráněny naše základní hodnoty, včetně ochrany demokracie, právního státu a základních práv, a že hodnoty Unie jsou kritickou obrannou linií v boji proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování a dezinformačním kampaním, které systematicky využívají rasismus, diskriminaci a společenské rozpory, a že opatření na prosazování těchto hodnot, a to i bojem proti rasismu ve všech formách, představují nedílnou dimenzi širší agendy Unie v oblasti demokratické odolnosti, jak je stanovena v Evropském štítu pro demokracii;

30. VÍTAJÍC iniciativy Komise, a zejména:

- přijetí první Strategie pro boj proti rasismu na období 2026–2030, která vychází z výsledků akčního plánu EU proti rasismu na období 2020–2025;
- skutečnost, že od roku 2015 byla jmenována koordinátorka Komise pro boj proti rasismu, koordinátorka Komise pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života a koordinátorka Komise pro boj proti nenávisti vůči muslimům, přičemž bere na vědomí jejich příslušné mandáty a zároveň vyzývá k zajištění odpovídajících a rovných zdrojů;
- vypracování komplexního právního rámce pro bezpečnost, odpovědnost a transparentnost online v celé Evropské unii prostřednictvím nařízení o digitálních službách;

- pokračující finanční podporu členským státům na projekty zaměřené na ochranu rozmanitosti a občanských práv, zejména prostřednictvím programu Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV) a jeho navrhovaného nástupnického programu CERV+ v rámci programu AgoraEU, aniž jsou dotčena probíhající jednání o příštím víceletém finančním rámci;
- společné úsilí o posílení, ochranu a podporu silných demokracií v celé EU prostřednictvím Evropského štítu pro demokracii a Strategie EU pro občanskou společnost;
- zajištění harmonizovaného regulačního rámce pro systémy umělé inteligence v EU prostřednictvím postupného provádění aktu o umělé inteligenci;

VYZÝVÁ Komisi, aby:

31. NADÁLE PODPOROVALA provádění Strategie EU pro boj proti rasismu (2026–2030) a souvisejících strategií Unie rovnosti⁴ v souladu s vnitrostátními podmínkami tím, že aspekty boje proti rasismu a nediskriminace začlení do relevantních návrhů a politických iniciativ Komise; zajistila, aby politiky Komise v oblasti boje proti rasismu, antisemitismu a nenávisti vůči muslimům byly prováděny koordinovaným a vzájemně se posilujícím způsobem a aby byly sladěny se souvisejícími strategiemi v oblasti rovnosti s cílem zajistit plný dopad meziodvětvového přístupu, na němž je Strategie pro boj proti rasismu založena;

⁴ Strategie pro rovnost žen a mužů na období 2026–2030, Strategie pro rovnost LGBTIQ+ osob na období 2026–2030, Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030, strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030.

- 32. MONITOROVALA** provádění Unie rovnosti, včetně Strategie pro boj proti rasismu, **A PODÁVALA SOUVISEJÍCÍ ZPRÁVY** komplexním, strukturovaným, transparentním a pravidelným způsobem, který umožní průběžné hodnocení dosaženého pokroku, mimo jiné prostřednictvím pravidelných zpráv o pokroku, a to na základě údajů a analýz vycházejících z přístupu založeného na lidských právech od agentury FRA, Eurostatu, vnitrostátních orgánů pro rovné zacházení a občanské společnosti; pokračovala ve spolupráci s relevantními agenturami EU na shromažďování údajů v oblasti rovnosti, a to i prostřednictvím meziodvětvového přístupu; posuzovala pokrok, identifikovala přetrvávající nedostatky a doporučovala případné nezbytné úpravy;
- 33. NADÁLE MONITOROVALA** provádění a prosazování antidiskriminačních právních předpisů, zejména směrnice o rasové rovnosti a směrnic o standardech pro orgány pro rovné zacházení, nařízení o digitálních službách, aktu o umělé inteligenci a rámcového rozhodnutí o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva;
- 34. PODPOROVALA** členské státy při vypracovávání, provádění a monitorování vnitrostátních akčních plánů, programů a strategií pro boj proti rasismu, zejména prostřednictvím technické pomoci, vzájemného učení, zprostředkovávání studijních návštěv, zveřejňování pokynů a příruček a zprostředkovávání pravidelných zasedání expertní skupiny pro vnitrostátní provádění Strategie pro boj proti rasismu;
- 35. PODPOROVALA a USNADŇOVALA** probíhající společné úsilí o vypracování nezávazných pracovních definic týkajících se strukturálního rasismu a nenávisti vůči muslimům, a to při plném zohlednění stávajících definic a související činnosti komise ECRI;
- 36. ZAJISTILA** adekvátní a cílenou finanční podporu pro organizace občanské společnosti a orgány pro rovné zacházení, aniž by byla dotčena probíhající jednání o příštím VFR; a podporovala Fórum organizací občanské společnosti pro boj proti rasismu a vytvoření širší platformy občanské společnosti v souladu se Strategií EU pro občanskou společnost;

- 37. POSÍLILA** spolupráci s organizacemi občanské společnosti a obránci lidských práv, a to zejména s těmi, kteří se zabývají bojem proti rasismu a právy původních obyvatel⁵, orgány pro rovné zacházení a relevantními mezinárodními organizacemi a **ZPROSTŘEDKOVALA** pravidelné tematické výměny mezi členskými státy a těmito zúčastněnými stranami;
- 38. PODPOROVALA** úsilí agentury FRA a zúčastněných stran o provádění studií a průzkumů, a to i pokud jde o shromažďování kvantitativních údajů spolu s kvalitativním výzkumem, s cílem zlepšit porozumění všem formám rasismu a diskriminace;
- 39. ZINTENZIVNILA** své úsilí zaměřené na boj proti všem formám rasismu a diskriminace a prosazování základních práv a evropských hodnot; a **ZNOVU POTVRDILA**, že boj proti rasismu ve všech jeho formách je pro Evropskou unii základním, právním a strategickým imperativem a že pro vytvoření skutečné Unie rovnosti je zapotřebí realizovat na všech úrovních správy dlouhodobá a ambiciózní opatření adekvátně zajištěná příslušnými zdroji.
-

⁵ Práva původních obyvatel, jak jsou stanovena v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel a v mezinárodním právu v oblasti lidských práv.